

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

Filiz Kerestecioğlu
İstanbul Milletvekili

İzmir Valiliği, İzmir Emniyet Müdürlüğü'nün talebi üzerine 16.02.2016 tarihinden 23.02.2016 tarihine kadar Buca, Bornova, Bayraklı, Balçova, Gaziemir, Güzelbahçe, Çiğli, Karabağlar, Karşıyaka, Konak ve Narlıdere ilçelerinde “önleme arama izni” vermiştir.

Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği uyarınca, önleme arama izninin çıkarılabilmesi için “aramanın yapılması önerilen yer ve zaman ile birlikte o yer mülkî âmirine, gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak iletilmesi” gerekmektedir. İzmir Emniyet Müdürlüğü'nün talebinde ise yönetmelikte çerçevesi çizilen gerekçeler tekrar edilmiş, bu gerekçeleri doğuran sebepler açıklanmamıştır. Diğer yandan, önleme arama kararında Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nda belirtildiği biçimde önleme araması yapmak üzere suç şüphesi olan yerleri belirtmek yerine 11 ilçeyi kapsayan geniş bir alanda karar çıkarılmıştır. Ayrıca, kanunda “tehlikenin veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla usûlüne göre verilmiş sulh ceza hâkiminin kararı veya bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde mülkî âmirin vereceği yazılı emirle” arama kararı çıkarılabileceği belirtilmiş olmasına karşın, valiliğin hangi gerekçelerle hakim kararını beklemeden talebe onay verdiği de açık değildir.

İç Güvenlik Paketi ile hakimin takdirinde olan önleme arama izni “gecikmesinde sakınca bulunan hallerde” mülkî âmirin emrine bağlanmıştır. Esasen, özel hayatın gizliliğini ihlal ettiği için bu arama kararı ancak çok sıkı şartlar dahilinde, suç işlendikten sonra veya işlenmekteyken verilmesi gereken bir karardır. Ne var ki, önleme araması kararı ile Anayasaya aykırı biçimde ortada hiç bir suç yokken dahi kişilerin bir mülkî âmirin izni ile özel hayatının gizliliği ihlal edilmektedir.

Üstelik, bu karar dahi usulüne uygun verilmemiştir. Önleme araması, suçla ilgili olmak kaydıyla ve o suçla ilgisi olduğu düşünülen kişilere ilişkin, suç işlenmesi şüphesi bulunan belirli

yerlerde yapılması gerekirken genel geçer, herkesi ve çok geniş bir bölgeyi kapsayan bir arama kararı verilmiştir.

Daha önce de Ankara'da benzer bir arama kararı, önleme araması adı altında verilmiş, Olağan Üstü Hal uygulamalarına benzer bu karar hukukçular, çeşitli İnsan Hakları Örgütleri ve pek çok toplumsal kesim tarafından hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle eleştirilmişti.

Bugün İzmir'de verilen karar da daha önce yapmış olduğunuz "Her bir ilimiz bundan sonra valimizin koordinasyonunda bu değişen güvenlik şartlarıyla ilgili olarak o ilde münhasıran alınması gereken tedbirleri görüşecekleri bir mekanizma oluşturulmuştur. Güvenlik toplantıları her hafta yapılmaktadır. Her ilimizin özel ihtiyaçları var. Genel güvenlik konsepti dışında bu farklılaşan illerde duyulan ihtiyaçları da, 81 ille ilgili olarak söylüyorum, ele alan yeni güvenlik anlayışını yaygınlaştırıyoruz. Bununla ilgili çeşitli çalışmalarla sürekli hazırlık içinde olacağız" açıklaması ile birlikte değerlendirilerek kamuoyunda hukukun ve özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiğine dair önemli bir kaygı ve huzursuzluk yaratmıştır.

Bu bağlamda;

1. İzmir'in 11 ilçesi için verilen önleme arama kararının gerekçesi nedir?
2. Önleme araması kararı için neden bu 11 ilçe seçilmiştir?
3. Anayasanın "özel hayatın gizliliği"ni düzenleyen 20. maddesini ihlal eden önleme aramasının alanı gün geçtikçe genişlemektedir. Fiili OHAL haline gelen, Anayasayı ve uluslararası hukuku ihlal eden bu uygulama ile ilgili bilginiz var mıdır?
4. Hukuka aykırı biçimde verilen bu karar, yaptığınız konuşmada sözünü ettiğiniz "güvenlik anlayışı"na dahil midir?
5. Yalnızca suçla ilgisi olduğu düşünülen kişileri değil, herkesi kapsayan arama kararlarının usulsüz ve keyfi uygulamalara yol açabileceğini düşünüyor musunuz?
6. Şimdiye kadar önleme arama kararı verilen bölgelerdeki vatandaşlar tarafından böyle şikayetler yapılmış mıdır?
7. Önleme arama kararı, suç işleneceği şüphesi bulunan durumlarda, o suçla ilgili olmak kaydıyla ve o suçla ilgisi olduğu düşünülen kişiler için çıkarılması gerekirken genel geçer, herkesi ve çok geniş bir bölgeyi kapsayan bir arama kararı vererek hukuku ihlal eden İzmir Emniyet Müdürü ve İzmir Valisi hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
8. İzmir'de alınan ve vatandaşların özel hayatlarının gizliliğini ihlal eden önleme arama kararının sonuçlarını kamuoyu ile paylaşacak mısınız?